

Streszczenie rozprawy doktorskiej mgr Lili Rosenfeld

W nowoczesnych społeczeństwach zachodnich starzenie się populacji prowadzi do wzrostu zachorowań na demencję. Badanie przeprowadzone w Izraelu analizuje postawy formalnych opiekunów (pielęgniarek i asystentów) wobec jakości opieki nad pacjentami z demencją, skupiając się na rozbieżnościach między standardami profesjonalnymi a rzeczywistością instytucjonalną.

Metody: W badaniu wykorzystano metodologię jakościową – wywiady grupowe (FCI). Wzięło w nim udział 47 uczestników, głównie dyplomowanych pielęgniarek pracujących na różnych oddziałach szpitalnych w Izraelu. Ramy teoretyczne oparto na połączeniu modelu Karaska (wymagania-zasoby) oraz modelu postaw ABC. Opiekunowie postrzegają obecną opiekę nad pacjentami z demencją jako niewystarczającą, bezosobową i pozbawioną więzi emocjonalnej. Główne wyzwania to nadmierne obciążenie pracą, brak zasobów, częste stosowanie przymusu bezpośredniego oraz niedostateczne przeszkolenie w zakresie opieki paliatywnej. Ważnym elementem były dylematy etyczne dotyczące „godnego umierania”.

Konieczna jest zmiana koncepcji opieki nad osobami z demencją w kierunku podejścia holistycznego, skoncentrowanego na osobie. Zalecenia obejmują włączenie opieki paliatywnej do standardów geriatrycznych, poprawę szkolenia personelu w zakresie empatii oraz wykorzystanie terapii wspomagających, takich jak muzykoterapia, w celu poprawy jakości życia pacjentów.

Słowa kluczowe: Opieka nad osobami z demencją, formalni opiekunowie, jakość życia, postawy personelu, system opieki zdrowotnej w Izraelu, opieka u schyłku życia, opieka skoncentrowana na osobie, opieka paliatywna.

Bridging the Expectations and Reality Gap? Formal Caregivers' Views on Challenges in Dementia Care.

Background: In modern Western societies, the aging population is increasing, leading to a higher prevalence of dementia. This study, conducted in Israel, explores the attitudes of formal caregivers (nurses and nursing assistants) toward the quality of care provided to elderly patients with dementia, focusing on the gap between professional ideals and institutional reality.

The research employed a qualitative methodology using Focus Group Interviews (FCI). The study included 47 participants, predominantly female registered nurses from various hospital departments in Israel. The theoretical framework combined the Job Demand-Resources Model and the ABC Model of Attitudes.

Caregivers generally perceive the current care for dementia patients as subpar, impersonal, and lacking emotional connection. Key challenges identified include

heavy workloads, lack of resources, frequent use of physical restraints, and inadequate training in palliative care. Ethical dilemmas regarding "dying with dignity" and end-of-life decisions were prominent among staff views.

Conclusions: There is an urgent need for a conceptual shift in dementia care, moving toward a holistic, person-centered approach. Recommendations include integrating palliative care into the dementia framework, improving staff training in communication and empathy, and utilizing cost-effective interventions like music therapy to enhance patients' quality of life.

Keywords: Dementia Care, Formal Caregivers, Quality of Life, Nursing Attitudes, Israel Healthcare, End-of-Life Care, Person-Centered Care, Palliative Care.